

ASPECTE PRIVIND REORGANIZAREA DEPOZITELOR DE BUNURI CULTURALE DIN CADRUL MUZEULUI JUDEȚEAN BUZĂU

Tatiana DRINCĂ

„Muzeul este o instituție în serviciul societății, care achiziționează, conservă, comunică și îndeosebi expune, în vederea studierii, educării și delectării, mărfurile materiale ale evoluției naturii și omului”¹.

De-a lungul timpului, numeroși oameni de cultură și-au creat o vocație și un crez cu scopul de a aduce în actualitate vestigiile civilizațiilor trecute, valorile științei, culturii și artei.

În anul 1891, Basil Iorgulescu cerea Ministerului Cultelor și Instrucțiunii Publice permisiunea de a constitui la Buzău, o colecție de piese arheologice, istorice și etnografice, ce fuseseră adunate de acesta în cei peste zece ani de căutări în județ. Prin urmare, în anul 1895 lua naștere prima colecție publică de piese arheologice, antropologice și istorice la Buzău, fiind expusă în una din sălile Liceului „Bogdan Petriceicu Hașdeu”. Astfel, se poate considera acest moment că reprezintă nașterea primului muzeu buzoian.

La data de 1 iulie 1933, ia ființă la Buzău, un muzeu în adevăratul sens al cuvântului, organizat în temeiul prevederilor articolelor 11-27 din Legea pentru organizarea bibliotecilor și muzeelor publice”.

Denumit „Muzeul regional al învățătorilor”, acesta funcționa pe lângă Revizoratul școlar și își avea sediul la etajul Școlii Primare numărul 1 de fete, deschis publicului pentru vizitare, doar o dată pe săptămână. Acesta era organizat pe mai multe secții: zoologie, botanică, istorie, numismatică – medalistică, artistică, istoria medicinei, geologică, monografică, publicistică și a copilului. Exponatele urmau să fie obținute atât prin achiziții, cât și prin donații. Astfel de probleme reveneau unui comitet de sprijin alcătuit din 100 de persoane, conducerea muzeului fiind asigurată de un consiliu artistic în a cărei componență intrau profesori de diverse specialități, fiecare având în grijă câte o secție.

¹ Definiție formulată de către Consiliul Internațional al Muzeelor. Vezi Claudia Cleja Stoicescu, *Sub semnul muzeului – Arta de a privi*, Ed. Sport – Turism, București, 1983, p. 188.

Muzeul a fost transferat într-o încăpere a Palatului Comunal, în anul 1936, fiind deschis pentru public începând cu data de 24 iunie. Din cauza celui de-al doilea război mondial, muzeul a trecut prin unele perioade critice, o mare parte din patrimoniu fiind distrusă.

Redeschis în anul 1953, muzeul a avut o expoziție permanentă propriu-zisă din anul 1955. Apreciind primele expoziții permanente, se poate afirma că, acestea nu reprezentau decât o simplă etalare, și aceea destul de confuză, a patrimoniului. Această expunere consta în piese originale, texte, grafice, hărți și panouri din placaj pe care erau reproduse scene din viața oamenilor, în decursul timpului².

Pe data de 1 februarie 1968, a avut loc reorganizarea Muzeului Orășenesc Buzău, devenind astfel Muzeul Județean Buzău. Muzeul a cunoscut și câteva etape mai dificile. După reorganizarea sa din perioada 1962-1964 cu intervenții și modificări permanente reclamate nu de criterii științifice, ci de cerințe de ordin subiectiv, în septembrie 1974 muzeul este închis și transferat în Palatul Comunal. Transferul s-a efectuat în ideea organizării aici a unui complex muzeal, în care pe lângă expoziția permanentă de arheologie și istorie să-și găsească locul și o secție de artă decorativă.

După acest eveniment, în ideea înființării unei secții de artă decorativă, din anul 1971 se fac demersuri și se obțin, prin intermediul Oficiului pentru organizarea expozițiilor, lucrări de artă plastică (pictură, sculptură), dar și decorativă (ceramică, sticlă, imprimeuri, tapiserii). Așadar, se decide ca, la data de 9 decembrie 1976, muzeul să fie mutat în actualul sediu din Bulevardul Nicolae Bălcescu, nr. 50, operațiune finalizată în luna martie a anului 1977.

Muzeul Județean Buzău a cunoscut și câteva etape mai dificile. La noul sediu au fost executate, până în anul 1980, majoritatea lucrărilor de reparații capitale, consolidări și amenajări, s-a refăcut și îmbogățit tematica cu scopul de a acoperi spațiul existent. Toate aceste eforturi au fost finalizate la data de 12 iulie 1980 prin vernisarea sectorului de pictură "Brăduț Covaliu", iar în luna decembrie a aceluiași an, a avut loc inaugurarea secției de artă decorativă a Muzeului Județean Buzău³.

Expoziția permanentă de arheologie și istorie, organizată în 13 săli cu secțiile: istorie veche și arheologie, istorie medie, modernă și contemporană, modernizată sub aspect muzeotehnic, a fost inaugurată la 7 iulie 1981, reorganizată în 1986 și actualizată în 1990.

Unul dintre cele mai importante obiective ale unui muzeu îl reprezintă siguranța că întregul patrimoniu, colecțiile deținute vor putea fi utile și

² Valeriu Nicolescu, Marilena Gaiță, *60 de ani de activitate muzeală la Buzău*, în *Mousaios*, Vol. IV, partea a 2-a, Muzeul Județean Buzău, Ed. Porto Franco, Buzău, 1994, p. 332.

³ *Ibidem*, p. 335.

viitoarelor generații. De cele mai multe ori, un muzeu este locul unde obiectele sunt stabilizate, restaurate după ce au suferit diferite degradări cauzate de timp sau neglijență. Este cu mult mai eficient să previi și să reduci degradarea prin extragerea din locul de proveniență. O clădire bine reparată și îngrijită este tot atât de necesară, pe cât modalitatea de manevrare, depozitare sau securizare⁴. Pornind de la ideea că deteriorarea este un proces natural și continuu, absolut toate eforturile trebuie concentrate la maximum către încetinirea acestor procese, adaptate materialului constituent al obiectului de patrimoniu.

Depozitarea bunurilor culturale mobile nu se face decât în spații corespunzătoare asigurării condițiilor optime de conservare. Organizarea depozitului trebuie precedată de alegerea spațiului și determinarea calității acestuia. Este absolut obligatoriu ca spațiul de depozitare să fie salubru și stabil din punct de vedere al microclimatului. Clădirea trebuie să beneficieze de o cât mai bună izolare termică, condiție a unei temperaturi constante. Orice temperatură cuprinsă între 10-18° C este acceptabilă, cu condiția stabilității sale⁵.

În organizarea unui depozit sunt în mod obligatoriu prevăzute următoarele etape: codificarea încăperilor, efectuarea inventarului, etichetarea obiectelor, măsurarea obiectelor, stabilirea tipurilor morfologice, stabilirea formatelor, stabilirea modului de așezare a obiectelor prin elaborarea modelului grafic și matematic al modulelor de depozitare, calcularea necesarului de spațiu și proiectarea acestuia, proiectarea mobilierului de depozit, elaborarea catalogului topografic și a celorlalte forme de organizare a informației de orice natură privind regăsirea obiectului⁶.

Bunurile culturale, odată cu trecerea timpului, sunt supuse în mod lent sau mai rapid procesului de îmbătrânire. Este adăugată și acțiunea de deteriorare cauzată de nenumărați agenți, precum: temperatura, umiditatea, lumina, compoziția aerului, varietatea compușilor chimici, insecte, ciuperci. Nu de puține ori, are loc asocierea acestor agenți cu nerecunoașterea și neglijența oamenilor.

Pe de altă parte, depozitarea ar putea fi considerată și o sursă de deteriorare a bunurilor culturale. Faptul că obiectele stau nemișcate permanent, într-o stare de repaos, nu elimină efectele deteriorante pe care le poate avea poziția acestora, modul cum sunt așezate. Mai mult, o lipsă cronică de spațiu, precum și o așezare dezordonată, contribuie la creșterea indicelui de

⁴ Aurelia Duțu, Vivian Dragomir, Vasile Emanuel Costoiu, Angelica Mihăilescu, Magdalena Andreescu, *Ghid de bune practici în protejarea și promovarea colecțiilor publice locale*, Centrul de Pregătire Profesională în Cultură, București, 2010, p. 40.

⁵ Din acest punct de vedere, normele de conservare în vigoare sunt foarte stricte.

⁶ Aurelia Duțu *et alii*, *op. cit.*, p. 59.

înghesuală. Absolut toată lumea se plânge de lipsă de spațiu, dar acesta este risipit prin felul în care este organizată depozitarea⁷. Marea diversitate de forme și dimensiuni a bunurilor culturale conduce la gruparea obiectelor pe tipuri și dimensiuni. Dar, o astfel de grupare nu a fost adoptată ca mod de organizare a depozitului. Este facil de înțeles că organizarea unui depozit de bunuri culturale nu se poate limita la o simplă așezare de obiecte pe rafturi sau dulapuri create pentru alte funcții fără cea mai mică încercare de adaptare funcțională.

Un lucru extrem de important în spațiile de depozitare îl constituie și mobilierul. Acesta trebuie să fie cât mai funcțional, să asigure cele mai bune condiții de protejare, așezare, acces și mânăuire a obiectelor. Să fie adaptat parametrilor fizici, morfologici și dimensionali ai obiectelor, să fie simplu și confecționat din materiale compatibile cu bunurile culturale mobile care urmează a fi depozitate. Concomitent cu proiectarea mobilierului este necesară crearea unor mijloace, dispozitive de acces și mânăuire pentru bunurile culturale mobile plasate în partea superioară a modulelor de depozitare⁸.

Dintre toate etapele ce constituie organizarea unui depozit, cea mai importantă este reprezentată de elaborarea proiectului. Un astfel de proiect stabilește natura și mărimea modulului. Așadar, dispar nepotrivirile dintre dimensiunile obiectelor și cele ale dulapurilor. Prin proiect, se stabilește locul unde va fi așezat obiectul, modul de așezare, felul și mărimea modulelor. Apoi aceștia se construiesc și se așează în depozit la locul prevăzut. Modul în care se proiectează și se realizează mobilierul de depozitare este fundamental pentru o cât mai bună păstrare a obiectelor. Reprezentând locul permanent de păstrare, mobilierul condiționează într-o mare măsură conservarea acestora prin întinderea completă și o poziție menită să elimine orice tensionare.

Depozitul de Bibliotecă

Știința organizării vieții unei biblioteci este la fel de veche precum existența însăși a bibliotecii. Diferența organizării constă în practica timpului și condițiile specifice fiecărei biblioteci sau ale etapei istorice în care aceasta s-a dezvoltat.

În definirea bibliotecii ca instituție, elementul absolut necesar îl constituie existența colecțiilor organizate. Concentrarea de documente depozitate la voia întâmplării le face pe acestea inutilizabile lipsind biblioteca de orice funcționalitate. Încă de la începutul activității sale, bibliotecarul trebuie să aibă înțelegerea clară că stabilirea unui sistem de așezare a

⁷ Aurel Moldoveanu, *Conservarea preventivă a bunurilor culturale*, Ediția a 2-a, Centrul pentru formare, educație, permanentă și management în domeniul culturii, București, 2003, p. 174.

⁸ Aurelia Duțu *et alii*, *op. cit.*, p. 60.

documentelor în depozite și rafturi și aplicarea strictă și consecventă a regulilor specifice sistemului ales reprezintă o problemă esențială. O astfel de problemă prezintă implicații determinante și definitorii pentru întreaga activitate a unei biblioteci indiferent de mărimea sau specificul acesteia⁹. Grija pentru formarea și dezvoltarea fondului nu stă doar în știința bibliotecarului, ea depinde și de resursele pe care acesta le deține, construindu-se astfel o strategie a dezvoltării.

Cerința fructificării optime a spațiului se cuvine evidențiată cu atât mai mult cu cât lipsa de spații corespunzătoare bibliotecilor este manifestată în întreaga țară, în ciuda creșterii editoriale¹⁰. Pentru o cât mai corectă depozitare din punct de vedere al conservării au fost aleși moduli de tip rastel din tablă zincată fixați în pardoseală pentru o cât mai mare stabilitate a rafturilor.

Între pereți și rafturi va trebui să existe un spațiu de 10 cm pe unde să circule curentii de aer pentru a se putea face aerisirea (normă obligatorie din punct de vedere al conservării). O altă condiție este aceea că toate rafturile vor trebui să fie bine ancorate. Este necesar ca spatele rafturilor să fie confecționat dintr-o plasă ori spatele plin prevăzut cu orificii pentru aerisirea către perete. Rafturile vor fi prevăzute cu elemente de legătură menite să împiedice căderea cărților de pe o poliță pe alta. Polițele trebuie să poată suporta o greutate de aproximativ 40 kg de carte și să fie mobile.

Rafturile din spațiul de mijloc al depozitului vor fi adosate, cu polițe late de 30 cm, ancorate între ele (în pardoseală și tavan) pentru o mai bună siguranță. De asemenea, va fi necesar și un spate despărțitor între aceste rafturi adosate. Rafturile vor avea lateralele pline, partea vizibilă să fie acceptabilă atât din punct de vedere al conservării cât și din punct de vedere estetic, cu mențiunea că biblioteca va fi deschisă publicului.

Pentru o cât mai bună siguranță și desfășurare a activității din depozit va fi necesară și includerea unei scări mobile pe care să poată sta o persoană în condiții normale de siguranță.

În scopul asigurării unui microclimat corespunzător trebuie să se țină cont și de câteva elemente ce se cer a fi luate în considerare: lumina, temperatura, umiditatea și aerajul.

Datorită radiațiilor infraroșii și ultraviolete pe care le conține, lumina solară directă și cea artificială exercită o influență nefavorabilă asupra colecțiilor de bibliotecă. Iluminatul artificial se va face cu lămpi incandescente montate în tavan, mascate în scafe, pentru ca lumina să fie mai întâi proiectată în tavan și de pe acesta să se reflecte în încăperea, asupra rafturilor. În acest sens, este recomandabilă lumina reflectată de suprafețe verzi, deoarece radiația

⁹ Marcel Ciorcan, *Organizarea colecțiilor de bibliotecă. Bazele biblioteconomiei*, Ed. Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2001, p. 9.

¹⁰ *Ibidem*, p. 10.

de culoare verde exercită o acțiune mai puțin distructivă decât celelalte radiații. În cazul luminii solare pătrunderea directă a radiațiilor va fi obturată cu ajutorul jaluzelelor, transparentelor sau a dispozitivelor parasolare.

Atât umiditatea foarte scăzută, cât și umiditatea excesivă dăunează colecțiilor de bibliotecă, optăm ca umiditatea relativă a atmosferei să fie reglată prin temperatură și aeraj la 45-65 %¹¹.

Hârtia este un potențial nutriment pentru ciuperci ai căror spori se află peste tot și au nevoie doar de un anumit grad de umiditate relativă pentru a se dezvolta și a deveni activi¹².

Temperatura optimă pentru păstrarea (conservarea) colecțiilor de bibliotecă este de 18-20° C. Cele două ferestre rămase neobturate, vor fi utilizate pentru aerisirea indirectă și li se vor aplica 2 rame cu site pentru împiedicarea intrării insectelor.

Instalația de aer condiționat sau de climatizare are capacitatea de a asigura valori constante de umiditate relativă și temperatură la parametrii doriți. În plus aceasta elimină, din spațiile în care acționează, un alt factor implicat în procesele chimice: poluarea. Instalațiile vor fi prevăzute cu filtre ce rețin nu numai particulele solide (praf), ci și gazele reactive: dioxidul de sulf, oxizii de azot, amoniacul, etc.

Incontestabil, bibliotecile rămân instituțiile de cultură ce vor dăinui. În lupta pentru eternitate, ele vor câștiga, indiferent de suportul pe care informația va circula. Argumentul principal în această luptă îl constituie nevoia permanentă a omului de informare. Această informare este valoroasă doar dacă are la bază studiul cărților, unde, de-a lungul istoriei, s-au adunat experiența, cercetarea și talentul creativ al omului¹³.

Depozitul de Arheologie

Pentru depozitul de arheologie, la ușa exterioară va fi montat un grilaj metalic încuiat cu lacăt. Această ușă de exterior trebuie să fie metalică. De asemenea, și cele 3 uși de interior vor fi tot metalice.

Seiful în care au fost depozitate bunurile din tezaur nu mai corespunde ca dimensiuni pentru numărul mare de bunuri pe care îl deținem în prezent și nici nu mai întrunește toate condițiile pentru ca bunurile să fie depozitate în siguranță. În aceste condiții, va fi necesară achiziționarea unui alt seif.

Pentru depozitarea documentelor, fișelor de conservare și a obiectelor de birou vor fi necesare două dulapuri din lemn.

Din rafturile existente în prezent în depozit va fi confecționat un raft metalic cu blaturi din sticlă. Vor fi confecționate și rame pentru blaturi iar

¹¹ *Ibidem*, p. 86.

¹² Aurel Moldoveanu, *op. cit.*, p. 38.

¹³ Marcel Ciorcan, *op. cit.*, *passim*.

raftul va avea orificii de prindere a blaturilor. Raftul se va închide cu sistem de jaluzele pe laterale și pe față pentru protejarea bunurilor depozitate aici. Un astfel de raft va fi utilizat în depozitul destinat obiectelor din os și metal.

Pentru depozitarea pieselor din ceramică și piatră vor fi necesare rânduri fixe de rafturi prinse de perete. Pentru fiecare rând în parte va fi necesar un anumit număr de polițe. În centrul depozitului vor fi dispuse trei rânduri de rafturi. Aceste rafturi vor fi prinse între ele dar și în podea. Pentru a fi permisă circulația între acestea, distanța între rânduri va trebui să fie de 1 metru.

În vederea unei bune desfășurări a activității din depozit va fi necesară și achiziționarea unei scări pliabile din aluminiu. Această scară va trebui să îndeplinească anumite condiții: urcare pe o singură parte, cu balustrade de susținere, chingi pentru protecție în momentul deschiderii și dopuri antiderapante din plastic.

Depozitul de Artă

Pentru depozitarea colecției de tablouri se vor folosi atât panouri fixe cât și panouri mobile (glisante) confecționate din plasă metalică. Între panourile mobile va exista o distanță de 20 cm. Tablourile vor fi așezate în poziție verticală prin tipodimensionare¹⁴ astfel încât să fie ocupată întreaga suprafață a panoului. Pictura va fi suspendată prin prindere în două puncte. Pe un panou lucrările de pictură pot fi așezate și din punct de vedere tematic, pe autori ori după alt criteriu decât tipodimensionarea, dacă acest mod de așezare reprezintă utilizarea integrală a suprafeței panoului¹⁵.

Pentru depozitarea obiectelor de artă decorativă vor fi necesare trei tipuri de moduli. Primul tip de modul va fi prevăzut cu sertare destinate obiectelor decorative de mici dimensiuni (bijuterii) și lucrărilor de grafică. Deasupra acestor sertare vor fi două rânduri de rafturi fixe tip rastel, necesare depozitării tablourilor. Al doilea tip de modul va fi prevăzut, în partea de jos, cu un raft cu două polițe. Pe aceste polițe vor fi așezate lucrări de sculptură de mici dimensiuni. Deasupra acestor sertare vor exista două rânduri de rafturi fixe tip rastel, necesare depozitării tablourilor.

Al treilea tip de modul va fi format din trei tronsoane. Pe blatul aflat în spațiul de jos vor fi depozitate lucrările de sculptură. În spațiul din mijloc vor fi depozitate lucrările de tapiserie. Pentru aceste lucrări vor fi necesare bare de susținere. Vor exista moduli având fiecare câte 4 bare de susținere. În partea de sus va fi amplasat un raft tip rastel, necesar depozitării tablourilor. Toate aceste

¹⁴ Tipodimensionarea este o tehnică de organizare a bunurilor culturale care presupune gruparea succesivă a bunurilor muzeale, mai întâi potrivit cu natura materialelor din care sunt făcute, apoi potrivit tipului morfologic și în sfârșit, potrivit cu formatul. Vezi Aurel Moldoveanu, *op. cit.*, p. 177.

¹⁵ *Ibidem*, *op. cit.*, p. 194.

caracteristici sunt prevăzute pentru fiecare tronson în parte. Singurele diferențe țin de greutatea susținută de blatul destinat lucrărilor de sculptură și de greutatea susținută de barele destinate depozitării lucrărilor de tapiserie dar și de lungimea unor astfel de bare.

Și în cazul depozitului de artă este necesară achiziționarea unei scări din aluminiu cu două tronsoane având următoarele caracteristici: cu lonjeroane și trepte din aliaj de aluminiu extrudat, balamale din oțel zincat, chingi de protecție la deschidere, la bază să aibă traversă din aluminiu și dopuri antiderapante din plastic. O astfel de scară trebuie să aibă în componență și o treaptă suplimentară. Pentru transportarea în condiții cât mai bune a obiectelor tridimensionale va fi necesară și achiziționarea unui cărucior metalic.

Depozitul de Istorie

Acest depozit adăpostește diverse și numeroase bunuri culturale al căror suport diferă: documente, piese din metal, textile, lemn, os, sticlă ori variate combinații.

Spațiile mari, folosite ca săli de expoziție, au permis păstrarea patrimoniului într-o bună stare de conservare. Colecțiile muzeale sunt sistematizate pe domeniile arheologie, istorie și artă fiind expuse în sălile de la parter, etajul 1 și etajul 2.

Datorită numărului mare de bunuri intrate în patrimoniul muzeului, până în 2013 s-a hotărât reorganizarea depozitului și s-a adoptat tipodimensionarea drept criteriu de bază pentru depozitarea bunurilor muzeale.

În anul 2011 s-a hotărât reabilitarea clădirii, mutându-se patrimoniul în două clădiri în zona industrială a orașului, unde se conservă tot patrimoniul din depozitul de istorie, arheologie și artă. Conform normelor de conservare, patrimoniul de istorie medie, modernă, contemporană, colecțiile de telefoane și minerale vor fi depozitate în funcție de natura materialului din care sunt confecționate sau formate: hârtie, pergament, textile, metal, lemn, sticlă, ceramică, rocă.

Bunurile culturale, indiferent de materialul de suport, vor fi depozitate pe moduli de tip rastel mobili sau ficși. Au fost aleși moduli de tip rastel fixați în pardoseală, cu polițe mobile, raftul este adosat în două părți în adâncime. Au fost aleși acești moduli ficși pentru că oferă o mai mare stabilitate a bunurilor și în același timp înlătură șocurile și trepidațiile în momentul identificării bunului cultural, polițele sunt mobile pentru a permite dimensionarea intervalului între polițe pe verticală în funcție de necesități.

Sistemul de moduli tip rastel va fi protejat cu draperii din material textil pentru ca bunurile culturale să fie protejate de pătrunderea prafului care se află în suspensie și pentru că acesta este higroscopic putând contribui la degradarea bunurilor.

Sistemul de corpuri rulante ce sunt acționate manual sau electric (de tip Compactus) cu bază mobilă pe șină cu perete de separație, raft cu polițe mobile. Acest tip de sistem poate fi suplimentat cu raft pe înălțime (prin suprapunere).

Rafturile cu bază mobilă pe șină creează spațiu de depozitare extins, luând în considerare diferite necesități și dorințe. Documentele, bunurile muzeale necesită depozitare îndelungată. Simplitatea sistemului de control electronic sau manual care pune în mișcare raftul, utilizarea eficientă a spațiului disponibil, dublează capacitatea de depozitare. Acest sistem este o soluție inteligentă de depozitare. Sistemul de propulsie asigură o mișcare fără efort a sistemului mobil, indiferent de conținutul sau numărul de rafturi. Pe bazele mobile se pot monta diferite coloane și grinzi standard. Sistemul se adaptează unei game largi de dimensiuni cum ar fi covoare rulate pe tamburi, tapiserii, carpete etc.

Pentru discuri din vinil, medalistică, flori de mină, hărți și planuri vor fi necesare dulapuri în 2 uși cu despărțitori pe verticală, sertare pe orizontală și cu spațiul de depozitare superpozabil cu polițe orizontale.

Pentru piesele de patrimoniu reprezentând mobilier istoric vor fi necesare rafturi fixate în pardoseală, rafturi cu diferite dimensiuni ale polițelor mobile pe verticală. Toate elementele componente ale sistemului vor fi galvanizate, fără șuruburi, ușor de instalat și manipulat. De precizat că bunurile muzeale de mobilier prezintă diferențe de dimensiuni și greutate.

Pentru rochii lungi, caftane boierești, mantouri, uniforme și alte obiecte de vestimentație de mari dimensiuni vor fi necesare dulapuri în două uși cu bară pe mijlocul dulapului și cu superpozabil pentru depozitarea pălăriilor, căciulilor, caschetelor militare, șepcilor etc.

Pentru depozitarea steagurilor rulate pe tamburi din carton, metal, plastic, aceștia fiind acoperiți cu material textil moale, la fel și carpetele, covoarele, tapiseriile de dimensiuni diferite vor fi rulate pe tamburi și depozitate în plan orizontal pe sisteme de lanțuri cu cârlige de prindere detașabile, acest sistem fiind plantat în interiorul dulapului.

Depozitul de istorie are șase ferestre care vor fi protejate cu draperii din material textil gros, de culoare deschisă sub formă de storuri sau draperii verticale. Obturarea ferestrelor va fi absolut necesară pentru a împiedica pătrunderea luminii naturale care este foarte nocivă, mai ales razele ultraviolete, degradând ireversibil toate categoriile de bunuri muzeale dar în special cele de natură organică. Se vor lăsa, pentru aerisirea indirectă, două ferestre neobturate, la care se vor aplica rame cu site pentru a împiedica pătrunderea insectelor. Accesul în depozitul de istorie se va face printr-o ușă dublă, suficient de mare, care asigură introducerea și scoaterea bunurilor

muzeale în condiții bune, ușa va fi metalică, placată cu plăci din HDF (High Density Fiberboard – placă de fibre de înaltă densitate, cele mai solide uși metalice de pe piață din această categorie). O astfel de ușă prezintă următoarele caracteristici necesare pentru a fi plasată în categoria ușilor metalice “antiefracție și incendiu”: sistemul de închidere multiplu în 3 direcții, schelet din oțel cu cadrul din oțel și ranforsări pe toată suprafața ușii, tablă zincată, are rezistență la foc timp de 15 minute, cu izolație termică.

Microclimatul depozitului de istorie trebuie să fie acceptabil, să nu fie fluctuații mari de temperatură și umiditate, de aceea va trebui ca încăperea să fie foarte bine izolată și salubă din toate punctele de vedere. Temperatura va trebui să fie între 15-20° C, iar umiditatea relativă între 45-65 % (la intervale mari de timp). În depozit, iluminatul se va face cu lămpi în plafon cu intensitate luminoasă incandescentă, nedepășind 150 lucși iar spectrul luminos al încăperii să fie între 50 - 80 lucși.

Pentru transportul bunurilor muzeale la diferite activități din cadrul muzeului, precum: expoziții temporare, expoziții permanente, cercetare și restaurare, trebuie să se asigure o importanță deosebită mănuirii bunurilor. De aceea, în depozitul de istorie va fi necesar un căruț tip coș cu roțile pentru transport, căptușit cu burete îmbrăcat în material textil moale din bumbac 100%, pentru a atenua trepidațiile și șocurile pricinuite prin manipularea acestora. Având în vedere că în depozitul de istorie sunt bunuri care au diferite dimensiuni și sunt formate din diferite materiale suport, ele trebuie respectate ca atare. Așadar, bunurile cum sunt cele din lemn sau din metal (mobilier, statui, obiecte decorative, prese de ulei, roată de rădvan, vase de tip chiup, centrale telefonice etc.) vor trebui transportate cu un căruț de dimensiuni mai mari și prevăzut cu o platformă.

Pentru depozitarea bunurilor pe rafturile de la zona de înălțime va fi necesară o scară cu platformă mobilă de 45 grade.

Operațiile de mănuire și transport nu se vor face decât în prezența conservatorului de colecție. În cazul bunurilor muzeale de mari dimensiuni, pentru mănuire și transport se va apela la personalul auxiliar, căruia i se va face în prealabil instruirea cu privire la normele de transport și securitate a bunurilor culturale.

Cunoașterea și respectarea tuturor criteriilor științifice de depozitare, conservare și transport a bunurilor muzeale expuse sau păstrate în depozit constituie principala obligație a conservatorului de colecție.

O altă trăsătură a muzeului este dată și de existența binomului om – obiect, totalitatea relațiilor dintre ele fiind facilitată de mediul construit,

arhitectura, având rolul de a asigura o cât mai bună desfășurare a tuturor funcțiilor muzeului¹⁶.

În aparență există un antagonism între funcțiile muzeului, între conservarea obiectelor ce tinde spre izolarea lor de orice legătură cu omul și mediul său, și punerea în valoare ce prevede o întâlnire directă și prelungită cu acestea.

Amenajarea unui spațiu de depozitare este considerată a fi la fel de importantă ca și cea a expunerii de bază. În acest context se ține seamă de numărul obiectelor adăpostite în depozit, de cele mai multe ori fiind mai mare decât al celor din expunere, dar și de durata nelimitată a păstrării lor aici¹⁷.

Conservarea cuprinde o serie de procedee ce stă la îndemâna specialiștilor din muzee cu scopul asigurării securității tuturor obiectelor, combaterea agenților ce duc la degradarea lentă a patrimoniului, etalarea în condiții optime a pieselor în cadrul expozițiilor și încetinirea acțiunii noxelor ce se pot abate asupra lor ca urmare a unei expuneri îndelungate (lumina, căldura excesivă, praful). Munca de conservare este permanentă și totodată implică, pe lângă anumite cunoștințe profesionale, un spirit gospodăresc excepțional¹⁸. Misiunea de conservare semnifică, pe lângă profesie, un act de devotament și atașament față de umanitate, un act de răspundere deosebită¹⁹.

Patrimoniul cultural național mobil implică pentru toți cei ce îl dețin numeroase și serioase probleme de rezolvarea cărora depinde existența acestuia. Bunurile de patrimoniu existente în depozitele muzeelor, în colecții private sau în grija unor instituții de stat și de cult aparțin, în primul rând, viitorului și mai apoi generațiilor prezente²⁰.

Muzeul are și trebuie să aibă cea încărcătură de afectiv din care se naște eternitatea și care nu poate exista decât în om, pentru om și nu o poate simți decât omul²¹.

La baza elaborării întregului proiect de reorganizare a depozitelor se află o strânsă colaborare cu specialiștii muzeului: doamna Mădălina Oprea - șef Secție Istorie – Artă, doamna Elena Bălan – conservator-custode depozit bibliotecă, doamna Adriana Ionescu – conservator-custode depozit arheologie,

¹⁶ Alba Delia Popa, *Contribuții la rezolvarea problemelor pe care le ridică adaptarea unor spații la cerințele funcționale ale muzeului: amenajarea depozitului* în *Revista Muzeelor și Monumentelor* Nr. 3, Consiliul Culturii și Educației Socialiste, București, 1980, p. 50.

¹⁷ *Ibidem*, p. 51.

¹⁸ Anghel Pavel, *Conservarea – restaurarea, sarcină permanentă a muzeelor*, în *Revista Muzeelor și Monumentelor* Nr. 6, Consiliul Culturii și Educației Socialiste, București, 1983, p. 34.

¹⁹ Claudia Cleja Stoicescu, *op. cit.*, p. 238.

²⁰ Anghel Pavel, *op. cit.*, p. 33.

²¹ Claudia Cleja Stoicescu, *op. cit.*, p. 10.

doamna Jenica Varga – conservator-custode depozit artă, doamna Valeria David – conservator-custode depozit istorie și domnul Valentin Constantinescu – desenator. Pe această cale, doresc să le mulțumesc tuturor pentru efortul depus și profesionalismul de care au dat dovadă.

ASPECTS CONCERNING THE REORGANIZATION OF THE CULTURAL COLLECTIONS DEPOSITS IN THE BUZĂU COUNTY MUSEUM

Abstract

The museum is an institution at the service to the society, which purchases, preserves, communicates and, most of all, exhibits, for the purpose of studying, educating and enjoying, the material vestiges of the evolution of nature and humanity.

One of the most important goals of a museum is to ensure the whole patrimony, all the collections, on the purpose to be useful for the next generations. The preservation consists of a sum of procedures used by the specialists of the museums to ensure the security of all objects, to prevent the slow damage of the vestiges, to exhibit properly the pieces in exhibitions and to slow down the action of damaging factors such as light, excessive heat, dust.

In organizing a deposit, the most important stage is to elaborate the project. In such a project one must establish the nature and dimension of the module, thus one can avoid the differences between the objects sizes and those of the cases. In the same project, one establishes where and how the object is placed, the kind and size of the module. Then the modules are built and put in the deposit at their place. It is very important how the deposit furniture is made for a better preservation of the objects. Representing the permanent place of preservation, the furniture is at a great extent important in the preservation of the objects through a complete laid position meant to eliminate any tension.

The mission of preservation implies, beyond the profession, an act of devotion and attachment to the humanity, an act of a great responsibility.

The mobile national cultural heritage means for all those who hold it very serious problems and its very existence depends on the solving of all these problems. The heritage objects belonging to museum deposits, private collections, public or cult institutions, are, first of all, meant for the future generations and then to the present ones.